

Svet
Evropske unije

Bruselj, 17. december 2020
(OR. en)

14169/20

ENV 822
CLIMA 358
TELECOM 274
DIGIT 156
ENER 504
COMPET 650
RECH 535
MI 589

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj: generalni sekretariat Sveta

Datum: 17. december 2020

Prejemnik: delegacije

Št. predh. dok.: 13957/20

Zadeva: Digitalizacija v korist okolja
– sklepi Sveta

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o navedeni temi, ki jih je Svet odobril na 3782. seji 17. decembra 2020.

Digitalizacija v korist okolja

– sklepi Sveta –

SVET EVROPSKE UNIJE –

OB OPOZARJANJU NA:

- Sklepe Evropskega sveta z dne 21. julija 2020 o večletnem finančnem okviru (MFF) in Instrumentu Evropske unije za okrevanje „Next Generation EU“ (NGEU)¹
- Sklepe Evropskega sveta z dne 2. oktobra 2020 o digitalni preobrazbi²

Sporočila Komisije:

- Evropski zeleni dogovor³
- Oblikovanje digitalne prihodnosti Evrope⁴
- Evropska strategija za podatke⁵
- Bela knjiga o umetni inteligenci – evropski pristop k odličnosti in zaupanju⁶
- Novi akcijski načrt za krožno gospodarstvo Za čistejšo in konkurenčnejšo Evropo⁷
- Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 – Vračanje narave v naša življenja⁸
- Strategija „od vil do vilic“ za pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem⁹
- Varna uvedba tehnologije 5G v EU – izvajanje nabora orodij EU¹⁰
- Nova industrijska strategija za Evropo¹¹

---

¹ EUCO 10/20.

² EUCO 13/20.

³ 15051/19 + ADD 1 – COM(2019) 640 final + Priloga.

⁴ 6237/20 – COM(2020) 67 final.

⁵ 6250/20 – COM(2020) 66 final.

⁶ 6266/20 – COM(2020) 65 final.

⁷ 6766/20 + ADD 1 – COM(2020) 98 final.

⁸ 8219/20 + ADD 1 – COM(2020) 380 final + Priloga.

⁹ 8280/20 + ADD 1 – COM(2020) 381 final.

¹⁰ 5664/20 – COM(2020) 50 final.

¹¹ 6782/20 – COM(2020) 102 final.

- Strategija za MSP za trajnostno in digitalno Evropo¹²
- Gonilo za podnebno nevtralnno gospodarstvo: strategija EU za povezovanje energetskega sistema¹³
- Strategija na področju kemikalij za trajnostnost – Okolju brez strupov naproti¹⁴

Predloge Komisije za:

- Sklep Evropskega parlamenta in Sveta o splošnem okoljskem akcijskem programu Unije do leta 2030¹⁵
- Uredbo o evropskem upravljanju podatkov (akt o upravljanju podatkov)¹⁶
- Uredbo o baterijah in odpadnih baterijah¹⁷

Sklepe Sveta:

- Oblikovanje digitalne prihodnosti Evrope¹⁸
- Več krožnosti – prehod na trajnostno družbo¹⁹
- Prihodnost visoko digitalizirane Evrope po letu 2020: Krepitev digitalne in gospodarske konkurenčnosti v Uniji ter digitalna kohezija²⁰
- Izgradnja trajnostne Evrope do leta 2030 – dosedanji napredek in naslednji koraki²¹
- Biotska raznovrstnost – potrebno je nujno ukrepanje²²
- Okrevanje naj bo krožno in zeleno²³

---

¹² 6783/20 – COM(2020) 103 final.
¹³ 9389/20 – COM(2020) 299 final.
¹⁴ 11976/20 – COM(2020) 667 final.
¹⁵ 11987/20 – COM(2020) 652 final.
¹⁶ 13351/20 – COM(2020) 767 final.
¹⁷ 13944/20 + ADD 1 – COM(2020) 798 final + priloge.
¹⁸ 8711/20.
¹⁹ 12791/19.
²⁰ 10102/19.
²¹ 14835/19.
²² 12210/20.
²³ 14167/20.

OB POU DARJANJU, kako pomembno vlogo imajo Instrument Evropske unije za okrevanje Next Generation EU (NGEU), večletni finančni okvir ter svežnji nacionalnih reform in naložb v prizadevanjih, da bi Unijo odločno usmerili na pot k trajnostnemu in odpornemu okrevanju, hkrati pa podprli zelene in digitalne prednostne naloge Unije; OB PONO VNEM POU DARJANJU, da bi moral mehanizem za okrevanje in odpornost učinkovito prispevati k zelenemu prehodu in digitalni preobrazbi; OB POZDRAVLJANJU sklepov Evropskega sveta z dne 2. oktobra 2020, v katerih je navedeno, da bo vsaj 20 % sredstev v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost na voljo za digitalni prehod, med drugim za sprostitev celotnega potenciala digitalnih tehnologij za uresničitev ambicioznih okoljskih ciljev in ciljev podnebnih ukrepov;

OB IZRAŽANJU PODPORE Komisiji pri opredelitvi „dvojnega izziva“ zelenega prehoda in digitalne preobrazbe; OB POU DARJANJU, da iskanje rešitev za ta dvojni izziv zahteva skladnost politik in tesno sodelovanje na različnih področjih politike; OB POU DARJANJU potenciala dvojnega prehoda za ustvarjanje novih zelenih in digitalnih delovnih mest, potrebnih za okrevanje gospodarstva po pandemiji COVID-19; OB POU DARJANJU, da bo digitalna komponenta ključna za doseganje ciljev evropskega zelenega dogovora in ciljev trajnostnega razvoja, kot so določeni v digitalni strategiji EU „Oblikovanje digitalne prihodnosti Evrope“; OB OPOZARJANJU, kako pomembno je pospešeno izvajanje Agende 2030 in ciljev trajnostnega razvoja – tudi kot sredstev za zagotovitev skladnosti politik –, pri celovitem in sistematičnem reševanju dvojnega izziva;

OB POU DARJANJU, da so potrebne ciljno usmerjene pobude, da bi spodbudili medsebojni vpliv evropske digitalne strategije in ciljev evropskega zelenega dogovora ter tako izkoristili priložnosti digitalizacije za varstvo okolja, podnebno ukrepanje in ohranitev narave ter omejili škodljive vplive digitalnih tehnologij in infrastruktur na okolje;

OB SPODBUJANJU Komisije in držav članic, naj poglobijo razumevanje potencialnega prispevka digitalnih tehnologij k trajnostnosti in analizirajo, kako bi lahko politike čim bolj izkoristile ta potencial, med drugim z dejavnostmi predvidevanja;

OB PRIZNAVANJU, da so lahko digitalne aplikacije in tehnologije zmogljiva orodja za spodbujanje varstva okolja, ohranjanja narave in biotske raznovrstnosti, krožnosti in podnebnih ukrepov; OB POU DARJANJU, da lahko digitalizacija tudi poveča blaginjo in konkurenčnost, spodbudi socialno pravičnost in izboljša možnosti za udeležbo; vendar pa OB OPOZARJANJU na morebitne povratne učinke digitalizacije in OB POU DARJANJU, da obdelava podatkov ter digitalna infrastruktura in naprave vse pogosteje porabljajo dragocene surovine in energijo vzdolž globalnih vrednostnih in dobavnih verig med zasnovno, razvojem, proizvodnjo in uporabo ter lahko tako prispevajo k emisijam toplogrednih plinov, onesnaževanju, degradaciji narave, izgubi biotske raznovrstnosti in nastajanju odpadkov; OB POU DARJANJU, da je potreben spodbuden okvir politike, ki bo omogočil izkoriščanje pozitivnih učinkov digitalizacije in hkrati omejil njene ekološke slabosti;

OB POU DARJANJU, da je hitra uvedba visoko zmogljivih digitalnih infrastruktur, vključno z omrežjem 5G in prihodnjimi širokopasovnimi omrežji, predpogoj za dolgoročno konkurenčnost in trajnostnost EU; OB hkratnem POU DARJANJU digitalnih potreb podeželskih, gorskih, oddaljenih in manj poseljenih območij in otokov;

OB PRIZNAVANJU, da je treba spodbujati pravično in vključujočo digitalno preobrazbo, ki ne bo prezrla nikogar, socialno kohezijo in konkurenčnost ter da je pomembno vlagati v digitalne zmogljivosti ljudi, da se prepreči nevarnost digitalnega razkoraka, in zato OB POZDRAVLJANJU skupne berlinske izjave držav članic o digitalni družbi in digitalni upravi, temelječi na vrednotah, iz decembra 2020;

OB PRIZNAVANJU, da je treba v sodelovanju z večstranskimi institucijami upoštevati mednarodno razsežnost digitalne politike, vključno s pomisleki in interesi držav v vzponu in držav v razvoju;

OB POU DARJANJU, da so zanesljivi, dostopni, primerljivi, povezani, visokokakovostni in posodobljeni podatki, ki se nanašajo na okoljskopolitične ukrepe, potrebni za okoljsko politiko EU, ki temelji na dejstvih, in podatkovne rešitve za varstvo okolja, izobraževanje za trajnostni razvoj ter okoljske in podnebne raziskave, pa tudi za uporabniku prijazno izvajanje okoljske zakonodaje EU ter učinkovito spremljanje njenega napredka in rezultatov;

OB PRIZNAVANJU, da so za uporabo in sprejemanje digitalnih tehnologij za trajnostnost potrebni digitalna znanja in spretnosti ter pismenost in kultura inovacij; OB POUDARJANJU, da je treba okrepiti raziskovalno in inovacijsko politiko EU in jo boljše povezati z okoljsko, gospodarsko in socialno trajnostnostjo ter digitalizacijo, da bi ugotovitve raziskav dosledno vključili v praktične inovacijske procese in sisteme ter v ta namen usmerili ustrezne podporne programe –

Evropski podatkovni prostor za evropski zeleni dogovor

1. POUDARJA, da zbiranje podatkov in olajšan dostop do njih ter njihova obdelava, uporaba, izmenjava in analiza predstavljajo podlago za z dokazi podprto oblikovanje politike na področjih znanja, raziskav in inovacij ter izvajanje ukrepov, ki prispevajo k doseganju ciljev evropskega zelenega dogovora, pa tudi k okrevanju Evrope in njeni dolgoročni konkurenčnosti; PODPIRA vzpostavitev evropskih podatkovnih prostorov na strateških področjih, kot je predstavljeno v evropski strategiji za podatke, ter skupnih pravil za minimalno vsebino podatkov, formate, kakovost in postopke za dostop do podatkov in njihovo izmenjavo; PODPIRA zlasti vzpostavitev podatkovnega prostora za evropski zeleni dogovor, v katerega bi bili vključeni javni in zasebni akterji, da bi se olajšala izmenjava vseh vrst ustreznih podatkov, vključno s podatki programa Copernicus, javni nabori podatkov velike vrednosti in podatki zasebnega sektorja o zadevnih sektorjih;
2. POUDARJA, da so trajnostna visoko zmogljiva evropska infrastruktura v oblaku in z njo povezane storitve ključnega pomena za krepitev digitalne suverenosti in konkurenčnosti EU ter predpogoj za celovito izkoriščanje podatkovnega gospodarstva; POZDRAVLJA skupno izjavo držav članic „Graditev naslednje generacije računalništva v oblaku za podjetja in javni sektor v EU“; PONOVRNO POTRJUJE, da bi si bilo treba pri tej infrastrukturi prizadevati za najvišje standarde na področju kibernetike varnosti, varstva podatkov, energetske učinkovitosti, interoperabilnosti in preglednosti, ki prispevajo k trajnostnosti, ter POZIVA zadevne akterje, naj upoštevajo tudi učinkovito rabo virov in materialov;

3. POZIVA Komisijo, naj skupaj z državami članicami in drugimi ustreznimi deležniki preuči, v kolikšni meri so javnim organom pri oblikovanju in izvajanju okoljske politike na voljo okoljski podatki o podjetjih, raziskavah, upravah, potrošnikih in državljanih, oziroma v kolikšni meri jih lahko v ta namen uporabijo; POU DARJA, da je treba zagotoviti primarnost javnega interesa, vključno z visoko ravno varstva okolja, hkrati pa zaščititi poslovne skrivnosti ter zagotoviti zasebnost, varstvo podatkov in pravice intelektualne lastnine v skladu z regulativnimi obveznostmi EU in držav članic glede izmenjave podatkov in pravili o varstvu podatkov;
4. POU DARJA potencial evropskega programa za opazovanje Zemlje Copernicus in podatkov, pridobljenih z daljinskim zaznavanjem, kot instrumentov za izvajanje evropskega zelenega dogovora, spremljanje okoljskih kazalnikov in povečanje skladnosti z okoljskimi politikami; in zato SPODBUJA Komisijo, naj nadalje razvija vsebino, upravljanje in funkcije projekta Destinacija Zemlja (digitalni dvojček Zemlje), da bi bolje prikazali, opazovali, napovedovali in obvladovali razvoj na Zemlji;
5. POU DARJA, kako pomembno je krepiti Evropsko agencijo za okolje (EEA) kot enega ključnih ponudnikov pravočasnih, ciljno usmerjenih, relevantnih, zanesljivih in primerljivih okoljskih informacij, med drugim z uporabo podatkov, ki jih države članice dajo na voljo oblikovalcem politik in javnosti v okviru INSPIRE, pri čemer se v največji možni meri upoštevajo skladnost podatkov in sinergije z informacijami, ki jih zagotavljajo evropski statistični sistem in drugi pristojni organi;

6. PRIZNAVA, da je treba optimizirati in standardizirati dostop, uporabo in obdelavo podatkov, povezanih z okoljskimi politikami, v skladu z direktivama o odprtih podatkih in INSPIRE²⁴ ter pravicami intelektualne lastnine; POZIVA Komisijo, naj skupaj z državami članicami in deležniki še naprej razvija zahteve za interoperabilne in strojno berljive oblike podatkov in storitev, vmesnike za aplikacijsko programiranje ter masovne prenose prek sektorskih mej in upravnih ravni, da bi izkoristili inovacijski potencial; POUDARJA, da je treba olajšati izmenjavo podatkov znotraj držav članic in med njimi ter interoperabilnost podatkov znotraj podatkovnih prostorov in med njimi v različnih sektorjih, kot je določeno v evropskem okviru interoperabilnosti; POUDARJA, da se je treba bolj osredotočiti na relevantnost podatkov in spodbujati uporabo državljske znanosti in naprednih digitalnih tehnologij, kot so senzorji ali umetna inteligenca;
7. SPODBUJA države članice, naj uporabijo obstoječe evropske programe za oblikovanje vzorčnih in za repliciranje enostavnih aplikacij in storitev za zbiranje, obdelavo in analizo ustreznih podatkov, da bi podprle spoštovanje evropskih okoljskih določb in izvrševanje okoljske zakonodaje EU, tudi z upoštevanjem prednostnih nalog evropskega zelenega dogovora;
8. PRIZNAVA, da je treba uskladiti pogoje za dostop do okoljskih podatkov in pogoje za njihovo ponovno uporabo, ob hkratnem spoštovanju standardov EU o varstvu podatkov in pravic intelektualne lastnine, da bi rešili vprašanja različnih modelov licenciranja, pravne negotovosti in dodatnih naporov za uporabnike;

---

²⁴ Direktiva (EU) 2019/1024 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o odprtih podatkih in ponovni uporabi informacij javnega sektorja (UL L 172, 26.6.2019, str. 56) in Direktiva 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2007 o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti (INSPIRE) (UL L 108, 25.4.2007, str. 1).

9. SPODBUJA Komisijo in države članice, naj podprejo Program Združenih narodov za okolje (UNEP) pri razvoju globalne strategije za okoljske podatke in vzpostavitvi „svetovne okoljske situacijske sobe“ ter podpirajo tudi države v vzponu in države v razvoju pri vzpostavljanju infrastrukture za registracijo okoljskih podatkov ter te države vključijo v omenjena prizadevanja za zbiranje, analizo, dostop in izmenjavo okoljskih podatkov;

Spodbujanje digitalnih rešitev za okrepitev varstva okolja, podnebnih ukrepov, ohranjanja narave in krožnosti

10. PRIZNAVA, da je digitalizacija odličen vzvod za pospešitev prehoda na podnebno nevtralno, krožno in odpornejše gospodarstvo; SPODBUJA Komisijo, države članice in deležnike, naj dodatno preučijo in izkoristijo ogromen potencial digitalizacije, da bi EU pomagali doseči cilje evropskega zelenega dogovora in prehod na podnebno nevtralnost do leta 2050; PRIZNAVA, da lahko digitalizacija olajša zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v različnih sektorjih in okrepi prilagajanje podnebnim spremembam, med drugim s spodbujanjem zmožnosti EU za napovedovanje in obvladovanje nesreč, ki so posledica podnebnih sprememb;
11. POZIVA Komisijo, naj začne sodelovati z ustreznimi deležniki pri razvoju doslednih in preglednih metodologij za ocenjevanje in spremljanje, da se oceni in čim bolj poveča prispevek informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT) k zelenemu prehodu; POZIVA Komisijo in ustrezne deležnike, naj pripravijo smernice in priporočila za različne sektorje, da bi omogočili podnebnju in okolju prijazno uporabo digitalnih rešitev, hkrati pa povečali učinkovitost virov, materialov in energije ter preprečili povratne učinke;

12. PRIZNAVA, da lahko učinkovita uporaba digitalnih tehnologij pomaga odpraviti pogojenost rasti od porabe virov in posledične negativne vplive na okolje; v zvezi s tem POUDARJA potencial digitalnih in podatkovno vodenih tehnologij za povečanje krožnosti z boljšo zasnovano izdelkov in postopkov, usklajevanjem vrednostne verige, nižjimi transakcijskimi stroški, izboljšano obratno logistiko, posredništvom, sistemi za izmenjavo in sodelovanje, boljšimi informacijami o proizvodih za proizvajalce, potrošnike, serviserje in izvajalce recikliranja ter boljšim ravnanjem z odpadki; PRIZNAVA, da lahko IKT poleg tega omogoči bolj krožne poslovne modele, ki bodo olajšali optimalno uporabo sredstev, ostoritvenje, virtualizacijo in dematerializacijo, delovanje platform za sledenje, izmenjavo in ponovno uporabo izdelkov in materialov ter zagotovili učinkovitejše ravnanje z materiali in zmanjšali količino odpadkov;
13. PRIZNAVA potencial digitalnih rešitev za sledenje, spremljanje in analizo zalog in tokov virov, vključno s sekundarnimi surovinami, ter povečanje njihovega dodeljevanja in optimalne uporabe, pa tudi za zagotavljanje preglednosti vzdolž svetovnih dobavnih in vrednostnih verig za vse deležnike, kot sredstva za prispevanje k ohranjanju in trajnostni rabi naravnih virov in biotske raznovrstnosti ter spodbujanju odgovornih odločitev potrošnikov v krožnem gospodarstvu;
14. POZIVA k pobudam EU za izboljšanje razpoložljivosti in pretoka informacij vzdolž svetovnih dobavnih in vrednostnih verig ter za vzpostavitev krožnega gospodarstva s cikli okolju prijaznih, zaprtih, čistih, nestrupenih in varnih materialov, da bi olajšali sodelovanje in dogovarjanje med tržnimi subjekti o tem, katere informacije bi morale biti na voljo, hkrati pa zagotovili jasna merila za uporabo in zaščito teh informacij v skladu s pravnimi okviri EU; SPODBUJA Komisijo, naj oblikuje regulativne zahteve glede informacij o izdelkih in pozove deležnike, naj razvijejo medsebojno dogovorjene protokole, taksonomije in klasifikacije, da bi olajšali izmenjavo informacij vzdolž vrednostnih verig; zato POZDRAVLJA napoved skupnega evropskega podatkovnega prostora za pametne krožne aplikacije, ki bo zagotovil arhitekturo in sistem upravljanja za spodbujanje aplikacij in storitev, kot so potni listi izdelkov, popis virov in informacije za potrošnike, ter POZIVA države članice, zadevne gospodarske akterje in druge zaupanja vredne tretje strani, naj k temu prispevajo;

15. POZIVA Komisijo, naj v okviru politike za trajnostne izdelke pripravi predlog o digitalnem potnem listu za izdelke, ki bo omogočal sledenje izdelkov in njihovo spremljanje ter bo zagotovil dostop do informacij o izdelkih in njihovih sestavnih delih, kar zadeva poreklo in sestavo izdelkov, vključno s problematičnimi snovmi, njihovo ponovno uporabo, popravilom, možnostmi za razstavitev in recikliranje, ter o ravnanju z njim po koncu njihove življenjske dobe, pa tudi do njihovega okoljskega odtisa in učinkovitosti, da bi olajšali trajnostno proizvodnjo in potrošnjo; POZIVA Komisijo, naj kot izhodišče uporabi obstoječe nabore podatkov; POZIVA Komisijo, naj začne pilotne projekte, v katere bodo vključeni ustrezni deležniki, za razvoj digitalnih potnih listov za izdelke za ključne vrednostne verige izdelkov v okviru akcijskega načrta za krožno gospodarstvo, začeni s baterijami za električna vozila leta 2021;

16. PRIZNAVA potencial digitalnih rešitev za doseganje ambicioznih ciljev strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030; IZRAŽA ZADOVOLJSTVO, da je Komisija oktobra 2020 ustanovila Evropsko središče znanja o biotski raznovrstnosti; SPODBUJA Komisijo, naj izboljša zbiranje, spremljanje in izmenjavo okoljskih podatkov in podatkov iz drugih zadevnih sektorjev; POZIVA Komisijo, naj spodbuja optimizacijo upravljanja podatkov in odgovorno uporabo digitalnih tehnologij, kot so umetna inteligenca, daljinsko zaznavanje, analiza velepodatkov in robotika, da bi izboljšali znanje EU in njenih držav članic o vrstah in njihovih habitatih, postali pionirji pri spremljanju, ohranjanju, restavriranju in trajnostni rabi biotske raznovrstnosti ter tako prispevali k boju proti njenemu upadu; POZIVA Komisijo, naj razvije orodja za ocenjevanje biotske raznovrstnosti na podlagi zanesljivih podatkov in digitalnih tehnologij za boljše izvajanje in spremljanje okvira za biotsko raznovrstnost po letu 2020 iz Konvencije o biološki raznovrstnosti;

17. SPODBUJA Komisijo, naj z namenskimi tehničnimi forumi med državami članicami in Komisijo olajša izmenjavo znanja in sodelovanje pri uporabi digitalnih tehnologij in inovativnih metod za spremljanje biotske raznovrstnosti, ekosistemov ter splošnega okoljskega spremljanja in poročanja; OPOZARJA tudi na morebitno potrebo po prilagoditvi pravnih zahtev za spremljanje in poročanje, da bi zajeli nove tehnologije, ter POZIVA k razvoju, vzdrževanju, nadgradnji in uporabi elektronskih informacijskih orodij in digitalnih okoljskih informacijskih sistemov za aktivno razširjanje okoljskih informacij na evropski in nacionalni ravni, da bi prave informacije dobili v pravi obliki in ob pravem času ter da bi se čim bolj zmanjšalo upravno breme;
18. SPODBUJA Komisijo, naj razvije ambiciozno politično agendo za uporabo digitalnih rešitev za doseganje cilja ničelne stopnje onesnaževanja ter spodbuja zbiranje, analizo, upravljanje in sporočanje podatkov o vseh vrstah onesnaževanja; POUDARJA, kako pomembno je podpirati regionalne in lokalne oblasti in druge deležnike ter z njimi sodelovati pri podpiranju lokalnih strategij za zeleno in digitalno preobrazbo;

Naložbe v digitalne rešitve za trajnostno preobrazbo gospodarstva in družbe

19. POUDARJA, da bi morale EU in njene države članice uporabiti in potencialno povečati svoje zmogljivosti za uporabo ustreznega financiranja za ključne omogočitvene tehnologije (vključno s potrebnim razvojem strojne opreme in varno podatkovno infrastrukturo), kot so med drugim umetna inteligenca, blokovna veriga, internet stvari in visokozmogljivo računalništvo, da bi prispevale k doseganju okoljskih in podnebnih ciljev, vključujoči, socialno pravični in trajnostni gospodarski rasti ter povečanju konkurenčnosti in blaginje;

20. PONOVRNO POU DARJA, da bi bilo treba večletni finančni okvir in Next Generation EU, vključno z mehanizmom za okrevanje in odpornost, pa tudi nacionalne načrte za okrevanje in odpornost, uporabiti za spodbujanje javnih in zasebnih naložb; POU DARJA, da se je treba v programih financiranja EU osredotočiti na sinergije med digitalizacijo in trajnostnostjo, v načrtih za okrevanje in odpornost pa na potrebo po sinergijskih pobudah, usmerjenih v digitalni in zeleni prehod; POZIVA Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bodo sredstva za digitalizacijo in trajnostnost boljše usklajena, da bi spodbudili trajnostne digitalne rešitve, in naj uporabijo finančna sredstva EU, držav članic in zasebnega sektorja, da bi povečali dostop do lastniškega financiranja za zagonska podjetja in MSP v začetni fazi in v fazi širitve, ki se osredotočajo na uvajanje prelomnih digitalnih tehnologij za čiste tehnološke rešitve;
21. POZIVA države članice, naj mobilizirajo javne in zasebne naložbe, tudi prek načrtov za okrevanje in odpornost, v digitalne tehnologije, ki prispevajo k doseganju okoljskih ciljev, pa tudi v okolju prijazne IKT, ter naj v gospodarstvu, zlasti v finančnem sektorju, krepijo ozaveščenost o trajnostnih naložbah, zlasti s hitrim dokončanjem in ustrezno uporabo taksonomije o trajnostnem financiranju kot reference;
22. PRIZNAVA potrebo po sistematični in dolgoročni podpori trajnostnim inovacijam; UGOTAVLJA, da je za ambiciozno okoljsko in podnebno politiko potreben stalen doprinos raziskav, ki bo temeljil na trdnih raziskovalnih in inovacijskih strukturah; POU DARJA, da je treba digitalno inovacijsko zmogljivost okrepiti na stičišču varstva okolja in podnebnih ukrepov, in sicer z usmerjenimi podpornimi in spodbujevalnimi instrumenti; SPODBUJA države članice, naj izmenjujejo izkušnje in dognanja, pridobljena pri razvoju in uvajanju inovativnih rešitev in tehnologij, ter POZIVA Komisijo, naj olajša takšno izmenjavo;

Okolju prijaznejša informacijska in komunikacijska tehnologija

23. PRIZNAVA, da je nujno treba razširiti digitalno infrastrukturo, in hkrati POUDARJA, da je treba zagotoviti okolju prijazno zasnovano in uporabo digitalnih tehnologij, z boljšo energetsko učinkovitostjo, učinkovito rabo virov in materialov ter povečano uporabo sekundarnih surovin; UGOTAVLJA, da ni celovitih informacij o neto okoljskih vplivih digitalizacije; zato POZIVA Komisijo, naj preuči skupno porabo energije, virov in vode, emisije toplogrednih plinov, emisije v okoljske medije, degradacijo narave in nastajanje odpadkov na različnih področjih IKT; poleg tega POZIVA Komisijo, naj nemudoma začne razvijati skladne kazalnike in standarde, da bi se ukrepi učinkovito osredotočili na zmanjšanje negativnih vplivov digitalizacije na okolje, in naj se dolgoročno dogovori o takih standardih na svetovni ravni, da bi olajšali pristope, ki temeljijo na dokazih in podatkih, ter da bi spremljali in analizirali te vplive;
24. PRIZNAVA, da lahko okolju prijazno oblikovanje, proizvodnja in uporaba evropskih IKT pomagajo izkoristiti tržne priložnosti in povečati konkurenčnost evropskega sektorja IKT ter omogočiti pozitivne okoljske prispevke digitalnih rešitev (npr. dematerializacija, povečanje učinkovitosti);
25. POZDRAVLJA cilj Komisije glede podnebno nevtralnih podatkovnih centrov z visoko učinkovitostjo virov, energije in materialov do leta 2030 ter zato POZIVA Komisijo, naj nemudoma predlaga regulativne ali neregulativne ukrepe v skladu z rezultati podrobne ocene učinka ter uvede instrumente upravljanja in tržne instrumente v podporo standardizirani dokumentaciji, preglednosti in zmanjšanju okoljskega odtisa podatkovnih centrov in komunikacijskih omrežij. Ti ukrepi in instrumenti bi morali prispevati tudi k vzpostavitvi bolj krožnega energetskega sistema, kot je določeno v strategiji EU za povezovanje energetskih sistemov; SPODBUJA države članice, naj v svojih nacionalnih akcijskih načrtih za javna naročila uporabijo nova merila Komisije za zelena javna naročila za podatkovne centre in storitve v oblaku;

26. **POUDARJA**, da je treba opredeliti standarde in določiti spodbude za oblikovanje, razvoj in delovanje trajnih, podnebju prijaznih, z viri gospodarnih, energetske in materialno učinkovitih IKT in storitev, tako v Evropi kot po svetu; **PRIZNAVA**, da izkoriščanje surovin ter proizvodnja, uporaba in odlaganje izdelkov IKT še posebej vplivajo na države v vzponu in države v razvoju; **SPODBUJA Komisijo**, naj preuči načine za zagotovitev večje preglednosti o ogljičnem, energetskem in materialnem ter okoljskem odtisu izdelkov in storitev IKT za potrošnike ter njihovem odtisu pri porabi virov, da bi spodbudili ozaveščeno izbiro; **PODPIRA predlog Komisije**, da predstavi pobudo za krožno elektroniko, napovedano v akcijskem načrtu za krožno gospodarstvo;
27. **POZIVA Komisijo**, naj določi ali prilagodi obstoječe zahteve za okoljsko primerno zasnovano energetsko učinkovitih sistemov IKT, električnih in elektronskih naprav, da bi povečali ponovno uporabnost, trajnost, popravljivost in možnost recikliranja, izboljšali enostavnost posodobitev, olajšali ekstrakcijo in ponovno uporabo kritičnih materialov iz elektronskih odpadkov ter omejili nevarne snovi; **SPODBUJA Komisijo**, naj preuči instrumente za spodbujanje takšnih standardov tudi na mednarodni ravni; **SPODBUJA Komisijo**, naj razpravlja tudi o prihrankih surovin z uporabo recikliranih materialov v izdelkih IKT; **POZIVA Komisijo**, naj do leta 2021 pripravi predlog za izboljšanje popravljivosti izdelkov IKT, vključno s posodobitvami programske opreme, kot je predvideno v akcijskem načrtu za krožno gospodarstvo; **PRIZNAVA**, da bo prehod na 5G zahteval novo generacijo naprav, ki uporabljajo 5G, zato **POUDARJA**, da so potrebni ambiciozni ukrepi za zbiranje in recikliranje zastarelih naprav;
28. **POZIVA Komisijo**, naj sodeluje z ustreznimi deležniki, da bi skupaj razvili rešitve, ki bolj upoštevajo energetsko učinkovitost, učinkovito porabo virov in materialov ter merila za možnost recikliranja, ponovne uporabe in popravljivosti ob koncu življenjske dobe med hitrimi inovacijskimi cikli v visokotehnoloških kategorijah izdelkov; v zvezi s tem **POZIVA Komisijo**, naj v okviru pobude za krožno elektroniko razvije instrumente in spodbude za vključitev dinamike proaktivnih udeležencev na trgu in do konca leta 2021 predstavi akcijski načrt o tem, kako do leta 2025 znatno zmanjšati količino zavrženih izdelkov IKT;

29. PRIZNAVA, da so hitra uvedba fiksni gigabitnih omrežij ter hitra in učinkovita uporaba tehnologije 5G in prihodnje generacije celičnih širokopasovnih omrežij in infrastrukture ključnega pomena za dolgoročno konkurenčnost evropskega gospodarstva in izvajanje storitev za povečanje trajnosti; SPODBUJA države članice, naj razvijejo najboljše prakse za spodbujanje uvedbe novih elektronskih komunikacijskih omrežij in zlasti zelo visokozmogljivih omrežij z zmanjšanim okoljskim odtisom v skladu s Priporočilom Komisije (EU) 2020/1307 z dne 18. septembra 2020, pri čemer naj zagotovijo javno zdravje, ne da bi s tem upočasnile razvoj omrežja;
30. POUDARJA pomen krepitve povpraševanja po okolju prijaznih izdelkih, storitvah in rešitvah IKT v javnih naročilih z upoštevanjem okoljskih vidikov in ob hkratnem upoštevanju tržnih pogojev, saj bo to pripomoglo k razširjanju trajnostnih digitalnih rešitev, in SPODBUJA države članice, naj v celoti izkoristijo zelena javna naročila za spodbujanje povpraševanja po vseh vrstah izdelkov in storitev IKT, ki temeljijo na najboljši praksi;

Uporaba umetne inteligence za spodbujanje varstva okolja

31. PRIZNAVA, da lahko uporaba umetne inteligence znatno prispeva k doseganju ciljev evropskega zelenega dogovora in pomaga najti ravnovesje med okoljskimi in podnebnimi interesi ter potrebo po krepitvi konkurenčnosti; PODPIRA stališče Komisije, da bi moral evropski zakonodajni okvir o umetni inteligenci sloneti na pristopu, ki temelji na priložnostih in tveganjih; UGOTAVLJA, da je treba o takšnem pristopu nadalje razpravljati; POUDARJA, da bi bilo treba kot kritični vprašanja opredeliti tudi varstvo okolja in podnebja, da bi v celoti izkoristili potencial evropskega pristopa k odličnosti in zaupanju v umetno inteligenco za podnebne ukrepe in varstvo okolja, pri čemer bi se bilo treba osredotočiti tudi na morebitne neposredne in posredne negativne vplive umetne inteligence na okolje ter preučiti ukrepe za zmanjšanje teh vplivov; SPODBUJA države članice, naj izmenjujejo izkušnje in dognanja, pridobljena pri razvoju in uporabi umetne inteligence na tem področju, ter POZIVA Komisijo, naj predlaga načine za olajšanje takšne izmenjave;

32. POZIVA Komisijo, naj v posodobljenem usklajenem načrtu poudari visoko raven socialne in ekološke blaginje kot pomembno načelo umetne inteligence, kakor je predlagano v Beli knjigi o umetni inteligenci; POU DARJA, da bi bilo treba pri razvoju umetne inteligence čim prej upoštevati reševanje socialnih in okoljskih izzivov („trajnostnost z zasnovo“), na primer z razmislekom o uporabi kombiniranih, podatkovno vodenih in modelno zasnovanih pristopov, ki se manj opirajo na velike količine podatkov;
33. POU DARJA, da bodo za celotni izkoristek potenciala umetne inteligence potrebne vse bolj povezane naprave interneta stvari, ki bodo zbirale ustrezne podatke v zvezi s stroji in izdelki v njihovem celotnem življenjskem ciklu; PRIZNAVA, da lahko takšne naprave, zlasti tiste z zmogljivostjo računalništva na robu, zmanjšajo latenco, izboljšajo pasovno širino in zagotovijo prihranke energije, s tem ko olajšajo prenos podatkov; POZIVA Komisijo, naj dodatno razišče učinke naraščajočega števila naprav interneta stvari in prehoda na računalništvo na robu, hkrati pa zagotovi, da merila za okoljsko primerno zasnovane te naprave jamčijo visoke standarde glede trajnosti ter učinkovitosti virov, materialov in energije;

Krepitev podpore za raziskave in inovacije

34. POU DARJA, da bi morala raziskovalna politika EU in njena podpora za inovacije v okviru pristopa odgovornih raziskav in inovacij prispevati k izvajanju ciljev trajnostnega razvoja; V zvezi s tem POU DARJA, da mora novi okvirni program EU za raziskave Obzorje Evropa prispevati k oblikovanju digitalnega in trajnostnega prehoda ter tako okrepiti preobrazbo in transformativne raziskave;
35. POU DARJA, da je krepitev raziskav in inovacij bistvena za podporo razvoju trajnostno zasnovanih IKT ter uporabi in vključevanju digitalnih rešitev, ki spodbujajo trajnostnost; POU DARJA, da morata program za digitalno Evropo in program IPE2-Digitalno podpirati inovacije ter uvajanje digitalnih tehnologij, infrastruktur in storitev v podporo ciljem evropskega zelenega dogovora;

36. POZIVA k vključitvi medsebojnega vpliva trajnostnosti in digitalizacije v sedanji razvoj evropskega raziskovalnega prostora, da bi analizirali prihodnje raziskovalne potrebe in razvili strateške rešitve z okrepljeno izmenjavo med ustreznimi deležniki v celotni znanstveni skupnosti in izven nje; SPODBUJA Komisijo, naj še naprej razvija Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo (EIT), da bo postal skupnost znanja in inovacij, ki bo sodelovala pri vprašanjih znanosti, industrije in družbe;
37. POUDARJA potrebo po boljšem sodelovanju in izmenjavi najboljših praks o digitalnih rešitvah za okolje med državami članicami EU s spodbujanjem digitalnih „ekosistemov“ po vsej EU, in sicer v skladu s prednostnimi področji, predlaganimi v programu za digitalno Evropo; POUDARJA potrebo po testnih območjih in eksperimentalnih prostorih za spodbujanje okoljskih inovacij; POZIVA Komisijo in države članice, naj vzpostavijo čezmejne pilotne projekte za uporabo omogočitvenih digitalnih tehnologij, s katerimi bi podprli krožno gospodarstvo, trajnostnost in cilje učinkovitosti v kmetijstvu, mobilnosti, gradbeništvu, proizvodnji, energetiki in drugih sektorjih.
-